

Honditsch Haçı ve Diğer Öyküler

Toplu Öyküler III

Ingeborg Bachmann 1926'da Avusturya'nın Klagenfurt kentinde doğdu. 1945-1950 yılları arasında Innsbruck, Graz ve Viyana Üniversiteleri'nde felsefe, psikoloji ve Alman filolojisi okudu. Çalışmalarında özellikle Heidegger ve Wittgenstein üzerinde yoğunlaştı. Heidegger'in varoluşçuluk felsefesi üzerine yazdığı tezle doktorasını verdi. İlk şiirleri 1948/49 yıllarında yayımlandı. 1953'te, *Die gestundete Zeit* (Ertelenmiş Zaman) adlı şiir kitabıyla Gruppe 47 Ödülü'nü aldı. 1959/60 yıllarında doçent unvanıyla Frankfurt Üniversitesi'nde "Çağdaş Yazının Sorunları" üst başlığı altında dersler verdi. 1961'de Alman Eleştirmenler Ödülü'nü, 1964'te Georg Büchner Ödülü'nü aldı. Aralarında Fransa, İngiltere, İtalya ve ABD'nin de bulunduğu pek çok ülkeye yolculuk etti. 1965'ten itibaren Roma'da yaşamaya başladı. 1968'de Avusturya Büyük Devlet Ödülü'nü aldı. 1973'te çıktığı Polonya yolculuğunda Auschwitz ve Birkenau toplama kamplarını gördü. Aynı yıl Roma'daki evinde çıkan yangında ağır yaralanarak hayatını kaybetti.

Başlıca kitapları: *Şiir: Die gestundete Zeit* (1953; Ertelenmiş Zaman, *Toplu Şiirler*, YKY, 2004), *Anrufung des Großen Bären* (1956; Büyük Ayıya Çağrı, *Toplu Şiirler*, YKY, 2004). **Radio oyunu:** *Ein Geschäft mit Träumen*, 1952; *Die Zikaden*, 1955; *Der gute Gott von Manhattan*, 1958 (*Radio Oyunları - Bir Düş Alışverişi / Ağustos-böcekleri / Manhattan'ın İyi Tanrısı*, YKY, 2005) **Deneme:** *Frankfurter Vorlesungen* (1960; *Frankfurt Dersleri*, YKY, 2020). **Öykü:** *Das dreißigste Jahr* (1961; *Otuzuncu Yaş - Toplu Öyküler I*, YKY, 2023), *Simultan* (1972). **Roman:** *Malina* (1971; *Malina*, BFS Yayınları, 1985; YKY, 2004).

Kâmuran Şipal (1926, Adana - 19 Eylül 2019, İstanbul). İÜEF Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. TDK'nın açtığı öykü yarışmasında aldığı ödülle adını duyurdu (1953). Çağdaş Alman edebiyatından ve Franz Kafka'dan yaptığı önemli çevirilerle de tanındı; Alfred Adler, Ingeborg Bachmann, Wolfgang Borchert, Heinrich Böll, Alfred Brauchle, Bertolt Brecht, Max Brod, Elias Canetti, Sigmund Freud, Gustav Hans Graber, Günter Grass, C. G. Jung, Thomas Mann, R. M. Rilke, Robert Musil, Bernhard Zeller, Hans Zulliger ve Hermann Hesse'den çeviriler yaptı.

Öykü: *Beyhan* (1962), *Elbiseciler Çarşısı* (1964), *Büyük Yolculuk* (1969), *Buhûrümeryem* (1971), *Köpek İstasyonu* (1988), *Gece Lambalarının Işığında* (Toplu Öyküler, YKY, 2009). **Roman:** *Demir Köprü* (1998), *Sırrımsın Sırdaşımsın* (YKY, 2010), *Dua Çiçeği* (YKY, 2018). **İnceleme:** *Çağdaş Alman Hikâyesi / 1945'ten Sonra* (1962). **Mekûp:** *Dar Bir Çember İçinde* (Behçet Necatigil ile, haz. Serenad Demirkan, YKY, 2018).

Ingeborg Bachmann'ın
YKY'deki kitapları:

Toplu Şiirler (2004)

Malina (2004)

Radyo Oyunları (2005)

Frankfurt Dersleri (2020)

Otuzuncu Yaş - Toplu Öyküler I (2023)

Franza'nın Kitabı (2025)

Malina (özel baskı) (2026)

Göle Üç Yol - Toplu Öyküler II (2026)

Honditsch Haçı ve Diğer Öyküler - Toplu Öyküler III (2026)

INGEBORG BACHMANN

Honditsch Haçı ve
Diğer Öyküler
Toplu Öyküler III

Çeviren
Kâmuran Şipal

YAPI KREDİ YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

I

- Kayık • 9
Gökte ve Yerde • 14
Sfenks'in Gülümsemesi • 18
Kervan ve Yeniden Diriliş • 22
Kumandan • 26
Ben de Arkadia'da Yaşadım • 34
Düş Alışverişi • 37
Anna Maria'nın Portresi • 43
[Kaynakçı] • 52
[Topallayan Adam] • 66

II

- Ölüm Gelecektir • 73
Eski Bir Kente Gezi • 82

III

- Honditsch Haçı • 91

Kayık

Yaz mevsiminin cıvıvli zamanlarında binbir sesli bir ezgi gibidir ırmak, yukarılardan bayır aşağı akıp gelir ezgi, dört bir yanı çağılıyla doldurur. Ama kıyıya yakın daha bir durgundur ırmak, daha bir mırıltılı ve adeta kendi içine gömülmüş. Geniştir öte yandan, çevresindeki topraklar arasında sergilediği gücün anlamı ayrıktır. Kuzeye doğru kararır vadi ve pek geçit vermez. Yakın bir uzaklıkta tepeler yan yana dizilir, gökyüzüne doğru bir kümbet oluşturan ormanlar yukarılardan sarkar aşağı ve uzaklarda daha sarp tepeler yer alır, havanın açık olduğu sevimli günlerde vadiden içeri doğru yumuşak bir kavis oluşturur. İrmağın üstünde dar bir alana sıkışmış ormanın ilk karanlığında malikâne bulunmaktadır. Kayıkçı Josip Poje ne zaman ırmaktan karşıya yolcu ve yük taşısa, her seferinde görür onu. Malikâne hep karşılarında durur. Yanıp tutuşan beyaz bir rengi vardır ve Josip'in gözleri önünde ısıltılı belirir ansızın.

Josip'in gözleri gençtir, iyi görür. Uzaktaki çalılıklarda dalların eğilip bükülüşlerini fark eder, ister değnek kesmek için ırmağın karşı kıyısına giden sepet örücülsun, ister eşraftan kişiler, Josip hemen kokusunu alır müşterilerinin. Zaman zaman bir yabancıya ya da gülen erkekler ve renk renk giysilerle şen kadın topluluklarının çıkıp gelerek karşıya geçmek istedikleri olur.

Sıcak bir ikindi vaktidir. Josip tek başınadır. Kıyıdaki yumuşak kumlar üzerinde ırmağın hayli içerisine uzanan küçük köprüde dikilmiş durur. İskele, çalılık arazinin yalnızlığı içinde bir yere kurulmuştur. Kumlu ve taşlıktır burası, yavaş yavaş genişleyerek çayırllara ve tarlalara dönüşür. Kıyıyı topluca görebilmek olanaksızdır, tüm bakışlar çalılıklarda boğulup gider. Biraz yumuşak bir zemin üzerinde aralarda kalan yollar yeni oluşmuş yara izlerine benzer. Bu kararsız günde tek değişiklik bulutların oyunudur. Onun dışında yorucu bir dinginlik duyurur sesini ve suskun bir sıcak tüm nesnelere damgasını vurur.

Bir ara başını çevirir Josip, karşıdaki malikâneye bakar. Arada su vardır, ama yine de pencerelerin birinde malikânenin sahibini, “bey”i görür. O, Josip, pek çok saat ayakta dikilebilir ya da uzanıp yatabilir yere, her Allahın günü aynı suyun sesini dinleyebilir, oysa bazen “şato” diye nitelenen beyaz evdeki bey bir tedirginliği ister istemez içinde taşır. Bazen bu, bazen öbür pencere önünde dikilmiş durur, bazen de ormandan inip gelir aşağı, Josip de beyin ırmaktan karşıya geçirilmek istediğini sanır. Ama bey, ırmağın gümbürtüsünden ne kadar işitebilirse artık, hayır diye seslenir Josip’e, kıyı boyunca amaçsız yürüyüp gider, aynı yolu dönüp gelir yeniden. Josip’in sık sık gördüğü şeydir bu. Bey çok güçlü biridir, yılgınlık ve çaresizlik yayar çevresine, ama iyi kalplidir, herkes de söyler bunu.

Josip, daha fazla düşünmek istemez bu konu üzerine. Gözlerini araştıran bakışlarla yollarda gezdirir. Gelen kimse yoktur. Josip güler. Gönlnü eğlendirecek küçük eğlenceler bulmuştur kendine. Koca adam olmuştur, ama kumlar içinde yassı taşları arayıp bulmaktan hâlâ hoşlanır. Basıldıkça esneyen ıslak kumlar üzerinde dikkatle, ağır ağır yürür. Bulduğu taşı ellerinde tartıp yoklar, sonra biraz arkaya kaykılarak fırlatır taşı; ele avuca sığmayan taş dalgalar üstünden bir vınlamayla uçup gider. Batıp batıp çıkar suya, her seferinde yine yoluna devam eder, yeniden batır, yeniden çıkar. Ardi ardına üç kez. Ama aynı işi sık sık yapacak oldu mu, taşların bazen sekiz defa sıçradığı görülür dalgalar üstünde. Ancak kaba ve kalın taşlar bu iş için uygun değildir.

Saatler göze görünmeden geçip gider bir bir. Josip çoktan düşlere dalmış, suskun, içine kapalı birine dönüşmüştür. Uzak dağlar üstündeki buluttan duvar yükselir giderek. Bakarsın çok sürmeden güneşin parıltısı çekip gitmeye davranacak, beyaz sislere bürünmüş sarayları altından eteklerle donatacaktır. Belki Maria da çıkıp gelecektir o zaman. Her zamanki gibi yine geç bir saatte. Sepetinde karşıdaki bey için taneli meyveler ya da bal ve ekmek bulunacaktır. Josip de Maria’yı karşıya geçirecek, karşıda Maria beyaz eve doğru yürüyüp giderken arkasından bakacaktır. Her şeyi beyin evine Maria’nın taşıyıp götürmesine Josip bir anlam veremez bir türlü. Adamlarını gönderse ya.

Geç ikinci saatleri serseme çevirir insanı. Kaygıları yorgunluk alıp götürür. Gizli saklı yollarda gezinir düşünceler. Karşıdaki bey

artık genç sayılmaz. Genç Josip Poje gibi insana işte öylesine acı veren bir istek barındırmaz gönlünde. Ne diye Maria hep beyi düşünür sanki, oysa beyin kendisine dönüp baktığı yoktur. Kafasında hep büyük şeyler düşünür bey, tümü de Maria'nın akıl erdiremeyeceği karanlık şeylerdir. Beye ne kadar sık giderse gitsin, susup bir şey konuşmadıkça bey onu fark etmeyecek, Maria'nın gözlerindeki ifadeyi anlamayacaktır, susup konuşmayan Maria'yı uzaklaştırmaya bakacaktır evden. Maria'nın üzüntüsünden, Maria'nın sevgisinden hiç haberi olmayacaktır. Ve yaz geçecek, Maria ister istemez yine Josip'le gidecektir dansa.

Güneş batar batmaz canlanan tatarcıklar ve sinekler şimdiden uçuşmaya başlıyor. Havada sürekli arayış peşinde, her türlü telaştan uzak çemberler çiziyor, bazen ansızın birbirlerine tosluyorlar. Derken yine ayrılıp boşluktan süzölmeye başlıyor, bir an gelip yeniden çarpıyorlar birbirlerine. Bir yerlerde hâlâ öten kuşlar var, ama sesleri pek işitilmiyor. Irmağın çağlıtı, başka sesleri kendi içinde boğup atan bir beklenti oluşturmakta. Korku ve telaş dolu, yüksek perdeden bir çağlıtı. Derken bir serinlik çıkıyor, bozbulanık bir düşünceyi taşıyıp getiriyor yanında. İnsan kör bile olsa, yine de karşıda beyaz bir leke gibi duran duvarın orman içinden gelen parıltısını görebilir.

Akşam iniyor. Josip kalkıp eve gitmeyi geçiriyor aklından, ama gitmiyor, bekliyor henüz. Bir karara varmak güç. Ansızın Maria'nın geldiğini işitiyor. Başını çevirip bakmıyor o tarafa ve hiç bakmayacak. Ama ayak sesleri konuşuyor yeterince. Maria'nın selamı ürkek ve çaresiz. Josip, Maria'yı süzüyor.

“Geç oldu,” diyor sesi sitem dolu.

“Karşıya hiç geçmeyecek misin artık?”

“Bilmiyorum,” diye yanıtlıyor Josip. “Nereye gideceksin bu saatten sonra?” Yabancı bir acımasızlığa yenik düşüyor Josip.

Maria cevap vermeyi göze alamıyor. Dili tutulmuş, duruyor oracıkta. Josip'in bakışı, verilmiş bir yargıyı içeriyor. Josip, yanında bir şey taşımadığını fark ediyor Maria'nın. Ne bir sepet, ne bir çanta ne de bir bez çıkın. Yalnızca kendini getirmiştir Maria.

Sersem bir kız. Josip şaşıyor Maria'ya, onu bir türlü anlamıyor, küçümsüyor biraz da. Bulutların kenarları alev alev yanıp tutuşmaya başlamıştır. Irmaktaki dalgalar gündüzkinden daha ağırbaşlı,

daha enine boyunadır, ortaldaki çevrıntiler daha bir karanlık, daha tehlikeli. Kimsenin kayıkla ırmağa açılacağı zaman değil. İnsanın canını emanet edebileceği bir tek Josip'in kayığı var.

Rüzgâr Josip'in alnını yalayarak geçiyor, öyleyken sıcaklığını koruyor Josip'in alnı. İçinde onu öfkeliendiren bir duygu var, aklını karıştırıyor. Kayığın ipi bir bağlantı oluşturuyor, silip atıyor boşluğu, doğruca ve şaşmaz biçimde karşı sahili, beyaz malikâneyi gösteriyor.

“Gitmeyeceğim,” diyerek geri çeviriyor Maria'yı.

“Gitmek istemiyorsun demek.” Maria'nın içinde bir sezgi boy veriyor. Elindeki küçük cüzdanı havaya kaldırarak kıvançla, “Her zamanki ücretin bir kat fazlasını ödeyeceğim!” diyor.

Josip, rahatlamış, gülüyor. “Nerede sende bu kadar para. Artık gitmiyorum.”

Ne diye hâlâ durmuş bekliyor Maria? Cüzdanında birbirine vuran paraların şingirtısı duyuluyor. Yüzünde bir sokulganlık ve yakarış. Josip, geri çevirişini ve sitemini daha da ileriye götürüyor.

“Bey, yüzüne bakmayacak senin. Sırtında şık bir giysi yok, sonra ayaklarındaki bu kaba iskarpınlar... Seni kovup uzaklaştıracaktır evden. Onun kafasında başka şeyler var. Ben biliyorum, her Allahın günü onu görüyorum çünkü.” Josip, kızın içine korku salıyor. Düşüncelere dalarak Maria, bir dakika sonra gözlerinde yaşlar beliriyor.

“Kışın burada olmayacak bey. Seni hemen unutacaktır yine.” Josip, ne de güzel avutuyor Maria'yı! Üzülüyor derken. Yine de Maria'yı ırmaktan karşıya geçirecek. Yüzündeki çaresizlik büyüyor, yaygınlaşıyor giderek. Gözlerini yere indiriyor. Ama yerde kumdan başka bir şey yok. Güzel bir plan, gözlerini dikmiş bakan bu kararsızlığın ıssızlığında uçup gidiyor.

Maria usulcacık dönüp gitmeye davranınca, bu yaz akşamında bir kez daha onu anlamıyor Josip.

“Gidiyor musun?” diye soruyor.

Maria duruyor yeniden. Josip buna seviniyor. “Ben de az sonra gideceğim,” diyor.

“Öyle mi?”

Kayıкта bir şeylerle oyalanmaya başlıyor Josip. “Kış geldi birden aklıma. Yine benimle dans edecek misin?”

Maria, iskarpinlerinin uçlarına bakıyor. “Belki... Ama şimdi eve gideceğim.”

Biraz sonra da gidiyor. Maria’nın belki yine de üzgün olduğunu düşünüyor Josip. Ama kış keyifli geçecek. Josip, bir taş bularak suların üzerinden fırlatıyor. Irmak dikkati çekecek kadar bulanık ve akşamın yorgunluğu çökmüş üzerine, dalgaların hiçbirinde o köpükten gümüş taç görülmüyor. Sadece bozbulanık bir iniş çıkış. Büyük bir güçle iki kıyı arasına giriyor ırmak ve ayrılık anlamına geliyor.

Gökte ve Yerde

Alnında kırmızı bir çizgi uzanıp gidiyordu Amelie'nin. Aynadan geriye çekilip gözlerini kapadı. Justin'in elinin alnında bıraktığı iz bir an için kayboldu. Justin yalnızca bir kez vurmuştu ona, ardından vaktinden önce kendini ele vermek istemeyerek çarçabuk geriye çekilmişti. Justin'in içinde binlerce tokadın dindiremeyeceği kadar büyük bir fırtına kopmuştu.

"Aman Tanrım," diye mırıldandı Justin, gidip ellerini yıkadı. Genel olarak ancak öfkesini dile getirmede başka hiçbir şeyin işe yaramayacağına inandığı zaman Tanrı sözcüğüne sığınan biriydi. Fazlasıyla ürkmüştü Amelie; Justin'in bir türlü yanına sokulamıyor, ama biliyordu ki, kendisine sorular sorulması rahatlatıyordu onu. Odanın bir ucundan usulcacık, "Ne...?" diyebilirdi ancak. "Bir şey mi oldu? Bir şey mi geldi başına? Birinden kötü bir söz mü işittin?" diye sormayı göze alamamıştı. Çünkü Justin'in öfkesinin nedeni kendisiydi mutlaka. Biraz sonra toparlandı, yüzü kızardı. "Hatamı telafi edebilir miyim?"

"Hayır!" diye bağırды Justin rahatlamış. "Elden çıkıp giden bu parayı artık..." Bitkin, tamamlamadan bıraktı cümlesini, daha sonra alaylı alaylı yeniden konuşmaya başladı: "Telafigimış! Telafigimış! Aklından zorun var senin galiba. Bu alçak heriflerle başa çıkılacak gibi değil!"

"Bir oyun mu oynadılar sana?" dedi Amelie fısıldayarak.

"Hayır," diye yanıtladı Justin. "Ben onlara oyun oynadım ve hak ettiler bunu. Kendi kazanmadıkları parayı aldım ellerinden. Anlıyor musun ne demek istediğimi? Onların hakkı yok bu parada."

"Anlıyorum," dedi Amelie. Justin'in alnındaki kırıksıklıkların kaybolduğunu görerek rahat bir nefes aldı.

Aradan çok geçmedi, evden çıkıp gitti Justin. Amelie işini çıkardı, Justin'in kendisini monologlarının dinleyicisi olmaya zorlamasından dolayı kaybolan o pek çok saati geri kazanmak için çalışmaya koyuldu. Parmakları, bir sürü renkli dikiş atması gereken

ipek kumaş üzerinde takılarak, birbirine dolaşarak ilerliyordu. Arada bir saate aceleyle göz atıyor, keşke eve erken dönüp gelse diye geçiriyor içinden, ama bu isteğinin arasına bir başka istek daha karışıyordu: Keşke çabuk geçmese vakit! Ama Amelie'nin bütün istekleri Justin'in iyiliğini amaçlamaktaydı. Gece yarısı bir doğrulayım şöyle dedi, ama sırtı kaskatı kesilmişti, çalışmaya devam etmesi için bir işaret saydı bunu. Tuhaf bir mahmurluk çığıl çığıl akıyordu ellerinden bacaklarından içeri. Justin'in ayak seslerini işitince doğrulup kalkmaya davrandı, ama gücü yetmedi, oturduğu yerden gözlerini dikip baktı yalnızca.

"Ne diye gidip yatmıyorsun?" diye sordu Justin gülümseyerek ve gülümseme Amelie'ye her şeyi unutturdu. Sevincinden deliye dönerek sıçrayıp kalkmak istedi, ama hemen küt diye yere kapaklandı. Justin'in yardım için uzanan ellerini geri çevirdi, "Yok bir şey," dedi kekeleyerek.

Karşısında Justin'in karanlık yüzü duruyordu. "Hasta değilsin sanırım. Bir de hastalanıp başıma dert açma da!"

Amelie, "Otur otur uyuşmuş her yanı, hepsi bu," diyerek yatıştırmak istedi Justin'i.

"Amelie," dedi Justin, içinde uyanan bir güvensizlikle sesini yükselterek, "inkâr mı edeceksin, sadece ne zaman eve döndüğümü bilmek için öyle oturup kaldığını?"

Amelie sustu, eli yere düşen ipek kumaşa uzandı.

"Yine içmişsin," dedi gözünü karartarak.

"Bunu anlamak için mi bekledin dönmemi?" diye yanıtladı Justin daha sert bir tonla. "Benim cebimde metelik kalmamış, sen de burada oturmuş, bana sitem etmek için bekliyorsun." Justin sesini yükselttikçe yükseltiyor, Amelie'nin suskunluğunu bastırmayı amaçlıyordu. "Amelie," dedi sonunda, tıpkı bir çocukla konuşur gibi sevecen. "Aklı başında insanlar gibi birbirimizle konuşmalıyız. Sen evde otur, bana yük ol, üstelik sitem et bana, böyle yürümez bu. Anlıyor musun dediğimi?"

Amelie başını sallayarak onayladı Justin'i, hayranlıkla ona baktı.

"Sanırım şimdiye kadar bu vahşi yaşam panayırında canımı dişime takarak çalışıp didindim yeterince." Sözün burasında kendini oracıktaki bir sandalyeye bıraktı, ceketinin ceplerini tutup ters yüz etti. "Soyulup soğana çevrildim, beş param kalmadı," diyerek güldü

derken. Bir gülüş ki Amelie'nin damarlarında adeta kanı dondu. Sesini çıkaramayarak kalkıp dolaba yürüdü. Çamaşırları arasından dar ve uzun bir zarf bulup çıkardı, hemen götürüp Justin'in eline tutuşturdu. "Bu kadar hepsi. Senin evde olmadığın zamanlar diki-tiğim dikişlerden."

Parayı cebine sokan Justin, "Ne zamandan beri yapıyorsun bu işi?" diye sordu.

Amelie cevap vermeyerek gidip yattı. Işığı söndürdüler. Justin derin bir nefes alarak, "Bunca zamandır benden bir şey saklıyor olman beni derinden sarstı," dedi. Ufak ufak öksürdükten sonra, "Derinden sarstı," diye yineledi her heceyi özellikle vurgulayarak. Tekrar ışığı yakan Amelie, çılginca bir kararlılıkla Justin'in yüzüne baktı. Kalkıp yine işinin başına oturdu.

"Şimdi yine çalışmak istemen düpedüz saçma. Böyle yaparak beni duygulandırmayı umuyorsan yanılıyorsun," dedi Justin se-rinkanlılıkla, başını çevirip Amelie'ye bakmaksızın. Bir süre daha çalışan Amelie elinden işi bıraktı ister istemez, yaşlar sel gibi yü-züne akmaya başlamıştı ve onları Justin'den nasıl gizleyeceğini bilemiyordu.

"Gel yanıma," dedi Justin hiç istifini bozmadan.

Amelie denileni yaptı.

Amelie'nin eline bir anahtar tutuşturan Justin, "Şimdi doğru benim eski fabrikaya gidecek, bürodaki kasadan siyah çantamı alıp geleceksin. Fabrikadan ayrılırken orada unutmuşum."

"Kahverengi çantayı," diyerek onu düzeltmeye kalktı Amelie.

"Siyah bir çanta," diye üsteledi Justin. "Geçenlerde yeni aldım onu."

"Ama şimdi kimse yoktur ki büroda," diye itiraz edecek oldu Amelie.

"Tabii yoktur," diye yanıtladı Justin dalgın. "Ama yine de sen şimdi gidersen, beni pek sevindirirsin. Hiç sakıncası yok, orada-kilerin haberi var."

"Sen uyumana bak," dedi Amelie, sonra usulcacık seğirtip oda-dan çıktı...

Döndüğünde Justin'in hâlâ uyanık olduğunu görünce şaşırdı. Deddiği gibi yaparak gidip çantayı getirmesinin Justin'i yatıştırdı-gını fark etmişti; gözlerinin içi gülerек dudaklarına hafiften bir

ezgi kondurdu, ortada duran dikiş takımını kaldırmayı göze aldı. Ardından sessizce yatağa girip iyi geceler diledi. Justin'in, "İyi geceler!" diyerek karşılık verdiğini duyunca, mutlu hissetti kendini.

Güzel ve güneşli bir sabahtı. Birden kapının zili çalındı. Amelie çiçekleri götürüp pencere önüne koyduktan sonra kapıya yöneldi. Kapıdaki üç polisin sorduğu soruları güler yüzle yanıtladı, içeri girmeye buyur etti onları. Uykulu uykulu Justin çıkıp geldi içerdiden, yadırgamış bir ifade takındı, Amelie'yle polisler arasındaki konuşmaya karışmadı hiç. Amelie'nin soğukkanlılığı memurları şaşırtmıştı. Derken içlerinden biri, bürodan çantayı çalıp çalmadığını açıkça sorunca, "Hayır!" dedi Amelie. "Gece onu alıp geldim sadece."

Amelie'nin bakışlarındaki saflık Justin'i deliye döndürmüştü. Memur, Amelie'nin kendileriyle gelmesini istedi, ama Amelie buna bir türlü akıl erdirememişti. Hoşgörüyü gülümsedi memura, sonra hâlâ gülümseyerek dönüp Justin'e baktı. Ansızın bakışlarındaki saf ifade giderek işin içyüzünü anlamış olmanın uçurumuna bıraktı yerini ve uçurum birden Justin'i, kendisini ve Justin'le aralarındaki ilişkiler yumağını yiyip yuttu. Bir şey sormaya ya da öğrenmeye gerek duymaksızın pencereye koştu ve oradan karanlık avluya bıraktı kendini. Avlu, gökyüzü karşısında küçücük dikdörtgen bir yeri bir kuyu gibi hazırda bulunduruyordu...

"Aman Tanrım, aman Tanrım," diye mırıldandı Justin, çünkü genel olarak ancak öfkesini dile getirmede başka hiçbir şeyin işe yaramayacağına inandığı zaman Tanrı sözcüğüne sığan biriydi.

Sfenks'in Gülümsemesi

Bütün ülke yöneticilerinin tehlikeyle karşı karşıya bulundukları bir dönemde –tehlikenin nereden kaynaklandığını açıklamaya kalkmak boşuna çaba harcamak olur, çünkü fazlasıyla çoktur nedenleri ve öte yandan hiçbir nedeni yoktur– şimdi sözünü edeceğimiz ülke hükümdarının bir huzursuzluk ve uykusuzluktur çullanmıştı üzerine. Hani hükümdar kendisini “aşağıdan”, yani halktan gelen bir tehlike karşısında hissediyor değildi; tehlike yukarıdan yöneltilen, hükümdarın uyması gerektiğine inandığı, ama nasıl şeyler olduklarını da bilemediği istek ve direktiflerden kaynaklanıyordu.

Üstelik saraya giden yollarda bir gölgenin boy gösterdiğini haber alan hükümdarda, belki tehlikeyi kendisinde barındıran gölgeye seslenmesi, karşısına canlı çıkmaya zorlayarak savaşçı onu yenilgiye uğratması gerektiği gibi bir kanı uyanmıştı ister istemez. Çok geçmeden de bildirilen gölgeyle karşılaştı; gölgeyi önden yollayan varlığın nasıl şey olduğunu kestirmek zordu, gölge ilk bakışta algılanamayacak kadar büyüktü çünkü. Başlangıçta hükümdarın görüp görebildiği devcileyin bir hayvandı, adeta yerde sürüklenerek ortalıkta ağır ağır dolaşıyordu. Ancak daha sonradır ki hükümdar söz konusu yaratığın başının bulunacağını sandığı yerde yassı, geniş bir yüz seçebildi. Ve bu yaratık her an ağzını açıp yüzyıllardır karşısında herkesin pes ettiği, cevaplandıramayıp canından olduğu soruyu kendisine yöneltebilirdi. Hükümdar söz konusu yaratığın insanın içine korku salan o acayip Sfenks olduğunu anlamıştı, ülkesiyle halkının ayakta kalabilmesi için onunla savaşması gerekiyordu. İlkini kendisi meydan okuyarak ağzını açıp Sfenks'i kendisine meydan okumaya davet etti.

“Yerin içinde ne olduğunu gözlerimiz görmüyor,” diye başladı Sfenks konuşmaya. “Ama siz bunu araştırarak onun sinesinde barındırdığı ne varsa gelip bana söyleyecek, içinde yanan ateşle sertliği ve yumuşaklığı konusunda bana bilgi vereceksiniz.”

Hükümdar gülümsedi ve bilginleriyle işçilerini toplayıp yerin gövdesi üzerinde çalışmaya koyulmalarını, bu gövdeyi delip içindeki gizleri ortaya çıkarmalarını, her şeyi ölçüp biçerek ele geçirecekleri bulgu ve verileri akıl almayacak bir doğrulukla alabildiğine hassas formüllere dönüştürmelerini buyurdu. Sonuçları görkemli çizelgelere ve kalın kalın defterlere geçirilen işin akışını da bizzat izledi.

Derken vakti zamanı geldi, hükümdar adamlarına emredip çalışmalarının sonuçlarını Sfenks'in önüne çıkarmaya çağırdı. Sfenks de işin kusursuz şekilde, toz kondurulamayacak gibi yapıp çıkarıldığını çaresiz kabullendi. Ne var ki, pek çoklarına elde edilen sonuçları yeterince önemsememiş görünse de, Sfenks'in dürüst davranmadığını kimse ileri süremezdi.

Halkın içinde Sfenks'in hükümdara güvende olduğu duygusunu verip onu uyutmaya çalışmaktan öte bir şey yapmadığından, bilmenin dile getirilişinin bir tuzağı içerdiğinden ve şimdi bunun açığa çıkacağından korkan birkaç kişi olmuştaki da, bunların endişesi de dağılıp gitmişti artık. Sfenks'in ikinci sorusu da yanlış anlaşılacak gibi değildi ve yalın bir içeriğı vardı. Adeta sihirli gücü elinden alınmış canavarın serinkanlılıkla dile getirdiğı isteğı göre, yeryüzünü örten ne varsa hepsi tek tek saptanıp dökümü çıkarılacak, yerküreyi sarıp kuşatan gökküreleri de çalışma kapsamına alınacaktı. Bu kez hükümdarın bilginleri ellerindeki araç ve gereçlerle söz konusu işi yapıp çıkarmaktan başka, ek bir çalışmayı da gerçekleştirdiler. Yeryüzündeki nesneleri kayda geçirdikleri gibi, o zamana kadar görülmedik bir titizlikle araştırdıkları evrendeki gezegenlerin yörüngelerini, tüm gök cisimlerini, maddenin geçmişini ve geleceğini de saptayıp öbür kayıtların yanına kattılar. Böylece Sfenks'in üçüncü soruyu sormasına meydan bırakmayacak, onun düştüğü güç duruma oh olsun deyip içten içe sevineceklerdi.

Hükümdar da Sfenks'in artık başka bir soru sormasını olanaksız görmekteydi. İkinci sorunun yanıtını, içinde yeşeren bir zafer duygusuyla götürüp Sfenks'e teslim etti. Sfenks gözlerini yummuştu, yoksa bakıyordu da görmüyor muydu? Hükümdar onun mimiklelerinden ne diyeceğini dikkatle çıkarmaya çalıştı.

Sfenks üçüncü soruyu sormakta o kadar ağır davranıyordu ki, herkes ikinci soruyu yanıtlamakta gösterilen işgüzarlıkla ölüm-